N°. 2063.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 4 FEBRUARIJ.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

Als wij zien wat er buitenlands broeit en dreigt, heeft men dan niet alle redenen om zich bezorgd te maken? En toch, er is iets dat onzen toestand veel gevaarlijker, veel verderfelijker maakt dan dat alles. Onze gevaarlijkste vijand is niet buiten; hij is noch keizer Napoleon, noch Czaar Nikolaas; hij is noch de algemeene oorlog die aanvangt, noch de revolutie, die daarbij poogt op te staan; hij is binnen onze grenzen gehuisvest en woelt er in onze ingewanden, en knaagt er aan ons hart, en verteert er onze beste krachten. Hij heet *inwendige verdeeldheid*.

Die verdeeldheid is velerlei, groot, hartstogtelijk, en laat weinige kansen overig tot toenadering. Wat moet daar van het gevolg zijn? Dat wij een weerlooze prooi worden van de gebeurtenissen, die komen.

Men moge het zich verbloemen; te betwijfelen valt het niet, dat de 39jarige Europeesche vrede ten einde spoedt, om te worden vervangen door een algemeenen oorlog, waarvan wij wel het begin aanschouwen, maar welligt niet het einde zullen beleven.

Welke zal de uitslag zijn van den oorlog, die, thans tegen Turken begonnen, Europa in Christen-bloed kan baden, en [illegible] vroeg of laat ook onze velden en onze [illegible]?

Ongetwijfeld is de oorlog een vreeselijke ramp, de onverbiddelijke bewerker van duizende martelingen bij de volken, die hij bezoekt. Maar is daarom de oorlog niet tevens, in de handen der goddelijke Voorzienigheid, een vuur, dat de volken zuivert en loutert van 't gene zij verderfelijks in zich hebben opgenomen, gelijk [illegible] weder eene door schadelijke dampen verpeste lucht verfrischt? Als slechts het verderf in een volk niet te diep is ingeworteld, om daaruit nog te kunnen worden uitgerukt! Anders immers wordt het, als het koren met het kaf verteerd, om in een ander volk, waardoor het beheerscht wordt, over te gaan.

Is Europa's volkeren-atmosfeer in een toestand, dat hij zuivering behoeft? Wij durven 't ons niet vermeten daarop toestemmend te antwoorden; maar kunnen toch de overtuiging die ons bezielt niet verbergen, dat Gods geregtigheid in de laatste jaren eene dreigende hand heeft opgeheven. De jongste rampen, die Europa hebben geteisterd, wat hebben zij uitgewerkt? Boete en terugkeer tot God, van de volken en regeringen? Wie zal het ontkennen, dat sinds 1848 velen zich tot God hebben gewend, en dat door eenige gouvernementen wegen zijn verlaten, die ten ondergang voerden? Is die verbetering genoegzaam om de goddelijke Voorzienigheid te bevredigen en de volkeren te genezen, zonder dat het mes in de wonde wordt gezet en de kanker met geweld wordt uitgesneden?....

Wat heeft de vrede sinds 1815 voortgebragt? Vermeerdering van ongeloof, voortplanting van radikalismus, uitbreiding van revolutionnaire zamenzweering over schier gansch Europa. Het jaar 1848 heeft het openbaar gemaakt wat er woelt onder den gladden grond der officieele wereld. Groot was de ontzetting van vorsten en volken, bij het aanschouwen van wat al dreigends de maatschappij in haren boezem herbergt. En toch, naauwelijks was de verwoestende opstand bedwongen, wij zeggen niet verwonnen, — want het monster leeft in al zijne kracht, en is 't niet daarom dat de grond beeft onder de voeten der Koningen en der natiën? — naauwelijks was de revolutie teruggekeerd in de schuilhoeken harer zamenzweeringen, of, wat gebeurde er? Keerden niet, met eenige uitzonderingen, vorsten en volkeren van lieverlede terug tot de onzinnige praktijken, die de revolutie hadden gevoed?

Hoe de wereld gered van het ongeloof, van het radikalismus en van de revolutie? Door de bestendiging van den vrede? God is almagtig en alwetend. Zijne barmhartigheid kan alzoo alles wijsselijk en zacht beschikken. Maar zijne regtvaardigheid laat evenwel niet na nu en dan geregt te houden. En als wij dan zien, hoe zijne straffende roede in den jongsten tijd Europa, naar het uiterlijke te oordeelen, schier vruchteloos, en toch jaarlijks waarschuwt, moeten wij dan niet vreezen, dat het *venit finis* daar is, dat Europa's vrede-vlag wordt ingetrokken en plaats maakt voor de zwarte banier des oorlogs, om den grond, die in de rust des vredes verpest is en blijft, door het bloed der slagtoffers van den oorlog te reinigen?

Leert niet de geschiedenis van alle eeuwen, dat de volken, wanneer zij den vrede hebben misbruikt tot een Kapua van genot, waarin zij hunne krachten verspillen, zoo zij daaruit opstaan, het in den regel niet doen dan door en ten gevolge van oorlogen, waarin te midden van de bloedbaden, die de geesel des oorlogs aanrigt, alle de volkskrachten in overspanning gebragt, en tot de hoogste werking opgevoerd, onder Gods zegen eene nieuwe en heilzame rigting nemen; middelerwijl andere volken, ten ondergang bestemd, omdat zij, niets of te weinig hebben overgehouden van hetgeen hun nieuwe levenskracht zoude kunnen geven, in de rampen des oorlogs, wel verre van daardoor uit hun verderf te verrijzen, veeleer slechts een middel vinden, om dat verderf tot oorzaak van algeheel verval te vermeerderen?

Moet er dan een algemeene oorlog over Europa uitbreken; hij zal door de vreeselijkheid zijner rampen voor Europa een zuiveringsoorlog zijn, die voltooijing geeft aan het goed, dat langzamerhand zich heeft ontwikkeld onder en veld wint sinds de oorlogen van het eerste Fransche keizerrijk en de revolutionnaire stormen van 1848. Menig volk, en menig rijk, dat in de verpesting van een bedriegelijken vrede ten val neigt, kan door den schok ontwaken, opstaan en veerkracht hervatten, en, langs schrikkelijke wegen tot betere beginselen gebragt, een nieuwe loopbaan aanvangen. Maar eveneens kan een of ander volk of rijk [illegible] bestemd te zijn, tegen [illegible] vernieuwd leven, dat door de edelmoedige offers van goed en bloed, met onweerstaanbare geestdrift door het dreigen der gevaren niet bedwongen, maar hooger opgevoerd, zou gekocht moeten worden.

Wij gevoelen niet de behoefte om te onderzoeken, of en in hoeverre voor elk der vreemde volken de oorlog vruchtbaar kan zijn. Wij hebben daarbij voor 't oogenblik geen onmiddellijk belang. Maar wat wij grootelijks belang hebben na te gaan, dat is, wat er voor Nederland, voor het vaderland te verwachten, te hopen of te vreezen is in de gebeurtenissen die zich thans voorbereiden.

Al is het, God zij dank, niet zoo ver gekomen, dat wij aan de toekomst van 't vaderland hebben te wanhopen, er is toch veel, er is helaas! al te veel, dat onze vrees gaande maakt, en ons de toekomst met diepen weemoed doet inzien.

De volken, zedelijke ligchamen, bestaan als de stoffelijke ligchamen door de harmonie der levenskrachten. Wat is de dood in het menschelijk ligchaam, uit het stoffelijk oogpunt beschouwd, anders dan het gevolg van den onderlingen strijd der organieke krachten, waaronder het ligchaam bezwijkt? Insgelijks zedelijke ligchamen, volken vergaan niet zekerder, niet spoediger dan door inwendige verdeeldheid, twist en tweedragt, onderlinge vijandschap. Is er iemand, die daaraan twijfelt? En is niet het woord van Christus: het huis dat verdeeld is zal vergaan, door de ondervinding bevestigd, tot een spreekwoord geworden?

Wat moet er dan van Nederland worden, verdeeld gelijk het is in partijschappen, zoo menigvuldig in getal als hevig in verklaringen en daden van gruwbare vijandschap?

Die zoo buitensporig uitspattende verdeeldheid alleen zou voldoende zijn, om ons langzamerhand gedurende eenen bestendigen vrede, ten ondergang te brengen. Zal zij ons nog krachten laten, om aan de stormen, die wij te gemoet gaan, het hoofd te bieden? Ziedaar de vraag, die antwoord eischt, ons waarschuwende, dat het antwoord over ons staan of vallen moet beslissen. Nogtans wie is er, die zich daarover bekommert?

Ontwerp van Wet tot regeling van het Armbestuur.

XI.

Wij zeiden ernstig bezwaar te hebben tegen het art. 21, waarbij bepaald wordt, dat »geen burgerlijk bestuur onderstand verleent aan armen, dan na zich, voor zoo veel mogelijk, te hebben verzekerd, dat zij dien niet van kerkelijke of bijzondere instellingen van weldadigheid kunnen erlangen." Op zich zelf reeds is dit artikel zeer verontrustend: in verband met art. 22, 25, 59 en 60 (1) krijgt het voor ons een zoo vreemd aanzien, dat wij naauwelijks weten, wat er van te moeten denken.

Wat bepaalt art. 20 en waar komt art. 21 op neer?

Art. 20 laat de ondersteuning der armen over aan de kerkelijke en bijzondere weldadigheid. Goed; namelijk dan, wanneer hierdoor verstaan mag worden, dat de Regering de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid erkent als te verkiezen boven den burgerlijken onderstand; en in zoo verre óók goed, als de Regering van de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid slechts wat doenlijk is verwacht, of haar in staat wil stellen de armverzorging, in uitgestrekteren zin, op zich te nemen. Het art. 20, gelijk het daar ligt, en opgehelderd, gelijk het wordt, door de Memorie van toelichting, geeft volkomen regt tot de onderstelling, dat zij, die het aldus verklaren, het verklaren in den geest der Regering.

Nu leze en overwege men echter art. 21, en tot welke konkluzie komt men alsdan? Tot geene andere dan deze, dat het der Regering onmogelijk om het zoo straks gezegde te doen kan zijn geweest; maar dat haar doel moet zijn, langs eenen grooten omweg, te komen tot de ontbinding der kerkelijke en bijzondere liefdadigheidsinstellingen en tot de invoering der Staatsarmverzorging. Daarmede komen nu wel in het geheel niet de schoone, door de Regering vooruitgezette en allezins lofwaardige, doch tot zeer verschillende beginselen overeen! Dat is waar; en het geeft tot [illegible] aanleiding. Indien dit evenwel, wat uit eene overweging van art. 21 rezulteert, vooral wanneer het in verband wordt beschouwd met de overige straks genoemde artikelen, niet het doel der Regering is geweest, wat dan anders van haar te denken, dan dit, dat zij niet begrepen heeft, welk kwaad in de door haar geformuleerde beginselen verscholen is en tot welke betreurenswaardige gevolgen zij, in toepassing gebragt, onvermijdelijk leiden moeten? Tusschen deze beide heeft men dus de keuze: óf de Regering zoekt ons te verschalken en, onder luide betuiging van het tegendeel, dezelfde armverzorging in te voeren, welke van een vorig ministerie gevreesd werd en waartegen algemeen werd opgekomen; óf de

---

(1) „Art. 22. Het burgerlijk of algemeen, het gemengd armbestuur, of bij gebreke daarvan, het bestuur der gemeente waar de arme domicilie van onderstand heeft, beslist, behoudens de bepalingen van het derde hoofdstuk dezer wet, zonder beroep, op de aanvraag om onderstand dergenen die verkeeren in het geval bij het vorig artikel bedoeld.

„Die onderstand wordt nimmer verleend dan bij volstrekte onvermijdelijkheid.

„Art. 25. De gemeenteraad stelt, in December van elk jaar, vast het maximum van den onderstand, dat gedurende het volgende jaar, naar gelang van het jaargetijde, de sterkte der gezinnen, de leeftijden en de ligchaamskrachten kan worden verstrekt aan de armen, wier aanvraag krachtens art. 22 is ingewilligd, en die niet in godshuizen worden opgenomen.

„Hunne ondersteuning heeft zoo min mogelijk plaats in geld, maar bij voorkeur in eetwaren, brandstoffen, kleeding en liggingstukken en huishuur.

„De gemeenteraad kan, indien in den loop des jaars buitengewone omstandigheden dit noodig maken, het in December te voren vastgestelde maximum voor eenen door hem te bepalen tijd wijzigen.

„Art. 59. Na het in werking komen dezer wet, mogen geene subsidien, die vroeger niet werden verleend, of tot een hooger bedrag dan vroeger, uit de fondsen van burgerlijke gemeenten aan besturen van instellingen van weldadigheid worden toegestaan, dan bij een met redenen omkleed besluit van den gemeenteraad.

„Art. 60. Bij dat besluit moet blijken:

„*a.* dat de volstrekte noodzakelijkheid van het subsidie of van de verhooging is bewezen door de rekening en verantwoording der inkomsten en uitgaven van het betrokken bestuur over het laatste afgeloopen, en de begrooting voor het loopend of eerstvolgend dienstjaar;

„*b.* dat ten behoeve van het betrokken bestuur, naar het oordeel van den gemeenteraad, op eene billijke wijze is bijgedragen door hen, van wie, overeenkomstig den aard der instelling, in den regel bijdragen kunnen worden verwacht;

„*c.* dat het bestuur der instelling, overeenkomstig haren aard en hare bestemming, aan zijne verpligtingen naar vermogen voldoet."

Regering is niet schrander genoeg om in te zien, wat uit de door haar voorgestelde organizatie moet voortvloeijen, zoo dat zij, onwillekeurig, een toestand provoceert, welken zij zelve afkeurt. *Tertium non datur*; eene derde gevolgtrekking is niet mogelijk: onze lezers zullen het toestemmen, na den zin van art. 21 overwogen en in verband beschouwd te hebben met de overige aangehaalde artikelen. Men zie slechts.

Een arme heeft behoefte aan onderstand. Waar dien te vragen? De wet verwijst hem naar de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid. *De wet?* De verpligting, om de ter uitdeeling toevertrouwde armgoederen te doen geworden aan hen, voor welken die goederen bestemd zijn, berust die niet op geheel andere gronden dan op het voorschrift der wet? De wet, kan zij wel de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid, zonder inbreuk te maken op hare regten, onder eenigerlei verpligting van uitdeeling leggen? Een wettelijk voorschrift, haar opgelegd, heeft dit in iets zijn grond dan in gouvernementale willekeur, tenzij de Staat en de Kerk dienaangaande onderling zijn overeengekomen? En ontsnappen niet, zelfs wanneer Kerk en Staat zich betreffende de kerkelijke liefdadigheid verstaan hebben, de bijzondere liefdadigheidsinstellingen aan den invloed van den wetgever? Op deze vragen te antwoorden, mag, na het vroeger door ons gezegde, als overtollig beschouwd worden. Blijven wij dan ook daarbij niet langer stil staan, maar keeren wij terug tot het besproken artikel, dat den hulpbehoevenden verwijst naar de kerkelijke of bijzondere liefdadigheid.

De hulpbehoevende heeft zich dan tot haar vervoegd en de kerkelijke of bijzondere liefdadigheids-instelling, tot welke hij zich gewend heeft, rijkelijk van middelen voorzien zijnde, zoo kan de behoefte van den noodlijdenden verwuld worden. Gave de Hemel dat aller middelen de genoemde instellingen daartoe ten volle in staat stelden! Men weet echter, dat dit het geval niet is en dat vele dier instellingen slechts in staat zijn zeer beperkte en allezins ontoereikende uitdeelingen aan de bij haar zich aanmeldenden te doen. Doch welke is dan, volgens art. 21, de toestand der armen, die zich tot instellingen wenden, welke tot de slecht van middelen voorziene behooren? Deze, dat zij van de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid slechts eene zeer karige en aan hunne behoeften geheel onevenredige bedeeling kunnen erlangen en zich intusschen tot geene openbare instelling wenden mogen, opdat deze aanvulle, wat haar van elders niet kan geworden. De hulpbehoevende kan derhalve zich wel tot de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid om onderstand vervoegen; maar doet hij dat, dan heeft hij, wanneer hare instellingen niet rijkelijk van middelen voorzien zijn, het vooruitzigt van toch naauwelijks den hongerdood te zullen ontkomen, daar zij hem niet kan geven, wat hem bij 't nijpen der ellende, noodzakelijk is en geene openbare instelling hem iets toevoegt, zoo lang hij van eene andere instelling iets, hoe gering ook, ontvangt. Moet niet een van beide hiervan het gevolg zijn: of dat de hulpbehoevende zich niet tot de kerkelijke of bijzondere liefdadigheid wendt, daar die zoo weinig in staat is, zijne nooddruft te bevredigen; of dat de kerkelijke en bijzondere liefdadigheid, bewogen met het lot van hen, wien hare beperkte gaven eer nadeelig dan weldadig zijn, op de ontbinding van hare instellingen bedacht worde?

In beide gevallen geraakt de hulpbehoevende, iets vroeger of iets later, in de positie van zich tot den openbaren onderstand te wenden. Is hij dan echter oogenblikkelijk beter geholpen? Men zal weten wat daarvan te denken, overwegende dat het burgerlijk bestuur zich, voor zoo veel mogelijk, moet verzekeren, dat de hulpbehoevende geen onderstand van de kerkelijke of bijzondere liefdadigheid kan erlangen. Zoodra zich alzoo een hulpbehoevende tot een burgerlijk bestuur wendt, moet dit zich daarvan overtuigen. Te dien einde wendt het zich (art. 12; zie onze Nrs. 2049 en 2050) tot de besturen der kerkelijke, gemengde en bijzondere instellingen van weldadigheid, om inlichting. Nu kan zich echter, — art. 12 voorziet het — het geval voordoen, dat de genoemde besturen de gevraagde inlichtingen volstandig weigeren. Of er kunnen geschillen ontstaan over den zin, waarin, in een gegeven geval, het woord *»kunnen«* erlangen, van art. 21 moet opgevat worden. Of binnen veertien dagen krijgt het bestuur wel antwoord, maar dat antwoord is slechts onvolledig. Wat dan? Welke is dan inmiddels de toestand van den noodlijdenden? Deze, dat, terwijl de over hem druk besognerende besturen vellen papiers vol schrijven en over hunne respektieve regten onderling twisten, de hulpbehoevende van allen onderstand verstoken blijft. Kan dit de bedoeling zijn van eener wet, welker bestemming behoort te wezen de armverzorging op eenen beteren voet te regelen? Wij gelooven het niet. Maar dat het besproken artikel de opgegeven gevolgen hebben zal, schijnt desniettemin zonneklaar te blijken.

En wanneer nu eens, tengevolge van het ingestelde onderzoek, het burgerlijk bestuur termen meent te hebben om de aanvrage om onderstand van de hand te wijzen, de hulpbehoevende, tot wien zal hij zich alsdan vervoegen, opdat hij niet, door den honger geprikkeld, in de verzoeking kome van naar eens anders goed te grijpen? Art. 22 ontzegt hem alle regt op hooger beroep. In de uitspraak van het burgerlijk bestuur, dat mogelijk zeer goed bij magte, maar toch niet genegen ongezind is of kan zijn, het niet met het kerkelijk of gemengd of bijzonder bestuur tot overeenstemming kan geraken, moet hij berusten. En zoo zal derhalve in Nederland, in de XIXe eeuw, vaak het geval kunnen voorkomen, dat, terwijl de bedelarij strafschuldig wordt gerekend, een hulpbehoevende vruchteloos aan alle deuren, om onderstand te verkrijgen, zal aankloppen. Is dat niet barbaarsch? En is er iets onzedelijkers dan eene wettelijke organizatie van het armwezen, die zulke gevolgen moet hebben?

Ook uit dien hoofde komen ons alzoo de beide heden behandelde artt. geheel onaannemelijk voor. In verband beschouwd met artt. 25, 49 en 50 schijnen zij ons echter nog verwerpelijker toe; wij zullen daarvoor in een volgend opstel onze redenen geven.

PETER JOZEF, door Gods Barmhartigheid en de genade van den Heiligen Stoel, Bisschop van Limburg.

Genade, heil en vrede aan de Hoogwaardige Geestelijkheid en de geloovigen van het Bisdom Limburg, door God den Vader en Jezus Christus, onzen Heer.

(Vervolg en Slot.)

Vooreerst hebben Wij tot u, Geliefden, het woord te rigten, welke tot de pastorijen behooren, door Ons onlangs vervuld. 't Is u bekend, dat slechts hij de ware herder is en geen dief en roover, die door de deur van den schaapstal binnengaat, gelijk hij alleen uw ware geregte pastoor is, dien u Christus de Heer door uwen Bisschop zendt, en dat hieraan een wereldlijke ambtenaar niets veranderen kan. Gij moet mitsdien den u, door Ons aangestelde pastoors, steeds en overal als goede parochianen de verschuldigde gehoorzaamheid leenen, en u de woorden der H. Schrift herinneren, dat, wie het altaar bedient, ook van het altaar leven moet, en deze uwe geestelijken, en niet de hertogelijke ontvangers, datgene tot zich nemen, wat uwe vrome voorvaders of andere weldoeners ten voordeele der pastorijen gesticht hebben, en wat den regtmatigen pastoors toekomt. Mogt gij anders handelen, namelijk, de parochiegoederen van den hertogelijken ontvanger en niet van den pastoor pachten, pastorijgelden en inkomsten, alsmede pachtgelden aan genen en niet aan dezen betalen, de pastorijvruchten van genen en niet van dezen koopen; mogt gij iets van dien aard *vrijwillig* doen — en diensvolgens goedkeuren en medewerken, dat de inkomsten der pastorij niet den pastoor gewierden; gij zoudt u aan het verlies der heilige gemeenschap der Kerk blootstellen, geene kinderen der Heilige Moeder meer zijn, maar in den grooten kerkelijken ban vervallen; dien het laatste Algemeen Concilie van Trente in zijne 22e Vergadering, 11e Hoofdstuk (van de verbetering) tegen al degenen, die zich kerkelijke goederen toeëigenen, of beletten dat ze in het bezit der daartoe geregtigden komen, heeft uitgesproken, en waarvan alleen de Paus de ontheffing geven kan. Hebt gij alzoo uwe Kerk lief, wenscht gij hare genademiddelen in leven en sterven te genieten, dan zult gij u liever met geduld aan dien dwang onderwerpen, dan vrijwillig uwen geestelijken datgene onttrekken, waarvan zij zich zelven betamelijk onderhouden en de armen der gemeente ondersteunen moeten. Maar Wij mogen hopen, Geliefden! dat gij aan zulk een dwang niet onderworpen wordt! Hoe hooger de droefheid stijgt, hoe smartelijker de beproeving wordt, te meer groeit in ons de hoop, dat dra hulp van Boven zal komen, dat spoedig het oogenblik daar zal zijn, dat God, onze toevlugt en sterkte, om der wille der ellende van de nooddruftigen en het gezucht der armen (Ps. 45, 6) tot onze hulp zal opstaan en hen, die Zijne Kerk bestrijden toeroepen: »Houdt op en erkent dat ik God ben, magtig onder de volken, magtig op aarde (Ps. 45, 11).« Wij vestigen onze hoop op het vaderlijke hart van Zijde Hoogheid onzen, genadigen hertog, die in zijne hooge wijsheid de ware zaakgesteldheid doorzien, de geregtigheid van Ons verzoeken eischen, erkennen en zich die niet verder, als een streven om zijne regten te verkorten, die ook Ons heilig zijn, of als een weerstreving der algemeene staatsregten, waaraan Wij als gehoorzame onderdanen Ons gaarne onderwerpen, laten voorstellen zal; immers Wij wenschen dat geene wereldlijke Overheid de regten van het opperherderlijk bestuur over de Katholieken van het land zich toe eigene, — regten, die volgens het katholiek geloof en de kerkelijke wetten, uitsluitend den Paus en de Bisschoppen toekomen. Wij vertrouwen, dat hij zijne katholieke onderdanen niet aan verdrukking overlaten, zoodat zij hetzij de dwangmaatregelen der staats-finantie-ambtenaars dulden, of op zich den grooten kerkban trekken moeten, waardoor zij hunne zielverzorging in de grootste verwarring gebragt of geheel geschorst zouden zien. Wij leven in het vooruitzigt, dat hij grootmoedig datgene doen zal, wat zijn doorluchtige grootvader Frederik Willem, den laatsten Aartsbisschop van Trier, Clemens Wenzeslaus, in een schrijven van 15 Januarij 1803 beloofd had, namelijk »de uitoefening van het bischoppelijk ambt ingevolge het erkende Staats- en Kerkregt niet te belemmeren, en in al wat de vrije heffing der Godsdienst en Kerk, alsmede de regten der geestelijken betrof, zich niet te onttrekken aan de juiste bepalingen van den Westphaalschen vrede en de hoogste beslissing van de Rijks-deputatie.

Niet minder zien Wij vol vertrouwen op den Stoel van den Prins der Apostelen neer, waarop Christus' Stedehouder op aarde, de vader der gansche Christenheid troont, die ten allen tijde en in alle oorden de beschermer en handhaver der gekrenkte regten der Kerk geweest is en wiens werkdadige ondersteuning Wij met te meer vertrouwen mogen verwachten, daar Wij zijne ernstige eischen met trouwe gehoorzaamheid beantwoord hebben.

In dit Ons vertrouwen op Onzen doorluchtigen Landsheer en Ons Kerkelijk Opperhoofd, bemoedigen Wij ook u, geliefde broeders! die thans daardoor lijdt, dat gij het beroep tot geestelijke herders, ingevolge de kerkelijke wetten van uwen Bisschop hebt aangenomen. Daar door zal echter de vervulling van uw verheven ambt niet verbitterd worden, maar u in woorden en werken als waardige pastoors der u toevertrouwde gemeenten toonen die standvastig blijvende, dienvolgens dubbel vereerens waardig zijn (1 Tim. 5, 17.) en hen tot schande strekken, die gewoon zijn den priesters den blaam op te leggen, dat zij slechts om den wille van het geld het herdersambt bekleeden. Wat Ons betreft, Wij zullen niets verzuimen, om u door de in Onze magt gestelde wettige middelen zoo veel mogelijk te beschermen en te ondersteunen, totdat de tijd der beproeving en der droefheid, naar Gods wijze raadsbesluiten zal zijn voorbijgegaan.

Tot u allen, geliefde onderhoorigen van het Bisdom rigten Wij de dringende bede, trouw in uw geheugen te bewaren de vermaningen, welke Wij u, in Onzen Herderlijken brief van den 12 November des vorigen jaars, gegeven hebben. Bidt met Ons uit de diepte uwer ziel, opdat der Kerk dra den vrede moge gegeven worden, dat zij in vrije gelukkige krachtsontwikkeling de rijke bron harer zegeningen moge uitstorten zoowel over hare kinderen als over hare vijanden, die haar vervolgende niet weten wat zij doen. — Weest trouw en gehoorzaam, onzen genadigen Landsheer, die al zijnen onderdanen dezelfde liefde toedraagt en slechts wil wat goed en regtvaardig is; — laat u nimmer, onder geen voorwendsel, tot werkelijken tegenstand tegen de handelingen uwer wereldlijke overheid verleiden, hoe hard en onregtvaardig ze schijnen mogen; want zulk zou voor God zonde zijn en onzer heilige zaak geen zegen aanbrengen. — Weest tevens ook trouw en gehoorzaam in alle kerkelijke zaken, elk aan het woord der Kerk en de voorschriften uwer geestelijke Overheden, die in Christus naam u leiden en eenmaal rekenschap van uwe zielen zullen moeten geven; — hebt liefde voor alle menschen, bijzonder ook voor uwe andersdenkende natuurgenooten; stelt den hoon en haat uwer vijanden het voorbeeld uwer deugd en uwe gebeden tegen; wacht in geduld en demoedige hoop, mogt de verdienstelijke strijd voor het regt en de zelfstandigheid onzer H. Kerk langer aanhouden dan wij verwachten! De Heer wien alle magt gegeven is in den hemel en op aarde, is onder ons en roept ons toe: »Vreest niet, want ik ben bij u, vlugt niet, want ik ben uw God, ik sterk en help u.« (Isaias 41, vs. 10). Zijne glorierijke ook onze Heilige Moeder Maria, die wij met kinderlijk vertrouwen als de toevlugt der Christenen begroeten, ondersteunt ons met hare vermogende voorspraak, de koren der zalige geesten strijden met en voor ons. Wie, geliefden! wie kan tegen ons zijn en ons de zegekroon der geregtigheid ontrukken, die voor allen is weggelegd, welke voor het regt gestreden hebben.

Ten slotte deelen Wij aan u allen, geliefde onderhoorigen van het bisdom, met hartelijke liefde Onzen bisschoppelijken zegen mede, in den naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes. Amen.

Deze Herderlijke Brief moet den eersten Zondag, na die ontvangen is, aan de geloovigen afgekondigd worden.

Gegeven te Limburg, op den feestdag van de heilige martelaars Fabianus en Sebastianus, den 20 Jan. 1854.

PETER JOZEF.

G. LAUER, *Sekretaris.*

De *Leidsche Courant* geeft een uitgebreid verslag van de eerste gewone bijeenkomst, op Zaturdag ll. gehouden door de afdeeling arrondissement Leyden van de Vereeniging »*het Metalen Kruis*«, opgeluisterd door de muziek van het in bezetting liggende regement rijdende artillerie. De Voorzitter heette, namens het afdeelingsbestuur, de aanwezigen met een kort en hartelijk woord welkom, waarmede het vriendschappelijk verkeer, op eene ongedwongene wijze een aanvang nam. De eerste dronk werd door den Voorzitter gewijd aan den Koning als Beschermheer der afdeeling en aan het Vaderland en onder de volgenden die met warmte ingesteld en ontvangen werden, waren er vooral twee bijzonder vermeldenswaardig. Zij wezen op het metalen kruis, — als het teeken, waaronder, militair en burger in broederlijke vriendschap te zamen komen en dat hen indachtig maakt, hoe zij de harden in elkander slaan, waar pligt hen roept tot verdediging van hun land; maar ook wanneer de zegeningen van

den vrede kan de gelegenheid scheppen, om den roem des Vaderlands op het gebied van wetenschap en kunst te bevorderen; — en op hetzelfde metalen kruis, als niet in strijd met onze gevoelens van welwillendheid jegens onze vroegere landgenooten, die voor ruim twintig jaren wel als vijanden tegenover ons stonden, maar sedert onze goede en bevriende buren werden en bleven, met wie wij thans alleen strijden om elkander op zijde of vooruit te streven op de baan ter ontwikkeling van nationale kracht, en ter beoefening en volmaking van de schoone moedertaal, die zoo vele in hunne gewesten met ons als kinderen van eenen zelfden stam in broederlijken band moet vereenigen, in weerwil der grenzen door staatkundige of andere belangen afgebakend.

In de vorige week werd bij Z. M. den Koning ten gehoore ontvangen eene kommissie van de vereeniging van het *Metalen Kruis*, afdeeling Dordrecht, bestaande uit de heeren R. J. van der Horst, ridder van de Militaire Willems-Orde, Voorzitter; van den Heuvel Beaujou, Sels en Dupe, die Z. M. den dank der vereeniging overbragt, dat het HD. behaagd had het beschermheerschap over die afdeeling wel op zich te hebben willen nemen. Men vermeent dat, toen de Kommissie uit de residentie was teruggekeerd in de zaal van den heer Beaujou, buiten de Friesche Poort, eene vergadering der afdeeling werd gehouden, bij welke gelegenheid de Voorzitter de volgende toespraak hield:

»Mijne Heeren, Leden van onze Vereeniging, »Het Metalen Kruis," welkom heet ik U in deze onze bijeenkomst; Het is U bekend, dat het Z. M. onzen geeerbiedigden Koning behaagd heeft het Beschermheerschap in het bijzonder over onze Vereeniging op zich te nemen.

»Het is een verblijdend teeken, te zien dat bij Z. M. geen aanzien van persoon bestaat, maar dat HD. in leden van elken stand der maatschappij slechts burgers van den Staat ziet.

»Vereert ons deze onderscheiding, zij legt onze vereeniging den pligt op, om ook ons gezellig en vriendschappelijk verkeer, zooveel mogelijk, dienstbaar te maken aan edele en Vaderlandsche bedoelingen. Moge eendragt bij ons wonen; geen verschil van godsdienst of Staatkundige begrippen verbreke immer dien band, en het zij immer onzen eerenaam: Wij zijn Nederlanders! Dat is het doel van onzen beminden Koning, dat blijve ook ons doel: met dezen wensch heet ik U welkom en open deze bijeenkomst; die met mij zoo denkt, vereenigt zich met mij in den kreet: Heil zij het Vaderland en Oranje, leve onze Beschermheer! leve de Koning!"

(*Grondwet*).

Volgens ontvangen berigten is het ijs te Arnhem, Wageningen en Westervoort, ten gevolge van het zachte weder en den was van het water, opengebroken. Zoowel in de 1e als in de 2e inspektie wordt de buitengewone rivierkorrespondentie opgeheven.

Eergisteren was de waterstand

te Hulhuizen	5.83 el O. N. P.	met	47 duim	was.
» Pannerden	5.57 » » » »	»	59 »	»
» Arnhem	4.53 » » » »	»	68 »	»
» Westervoort	3.70 » » » »	»	70 »	»

Gisteren morgen stond de rivier te Gorinchem bij laag water 4.31 el O. N. P. zondert, was of val.

Te Keulen was de waterstand gisteren morgen 15 voet 9 duim; zijnde sedert eergisteren op nieuw een was van 3 v. 9 d. Van den Lurley tot Oberwesel was de Rijn voor twee derden, en verder opwaarts voor de helft open. Aan de beide oevers was het ijs ter hoogte van 20 à 22 voet opgestapeld. Op den Main en den Neckar was het water mede nog wassend.

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*: (*Per Telegraaf*). Konstantinopel, 23 Januarij. De schepen, behoorende tot de gecombineerde Fransche en Engelsche vloten, zijn gisteren weder begonnen uit de Zwarte Zee den Bosporus binnen te zeilen. Heden hebben zij weder voor Baycos (in den Bosporus) het anker laten vallen.

Van het Krijgstooneel in Azie is niets nieuws ontvangen. Aldaar heerscht de volmaaktste rust.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Febr. Het *Journal des Débats* wil weten dat de Keizer van Rusland gezegd zou hebben, zich niet te kunnen uitlaten over de Weener voorstellen, zoo lang hij geen voldoende ophelderingen wegens de bedoeling van het binnenzeilen der eskaders in de Zwarte Zee zou hebben ontvangen.

— De tijding dat vorst Gortschakoff uit zijne betrekking zou ontslagen zijn, wordt door de *Indépendance Belge* bepaald tegengesproken. Dit blad beweert dat de generaal Schilder zich wel bij vorst Gortschakoff vertoogd heeft, maar niet om hem op te volgen. Deze generaal kommandeert een korps pontonniers, en het waarschijnlijkste is dat hij order ontvangen heeft zich te begeven naar het hoofdkwartier van vorst Gortschakoff, ten einde de operatien te besturen bij een voorkomenden overtogt der Russen van den Donau.

— De zending van Graaf Orloff bij Oostenrijk en Pruissen wordt in deze oogenblikken als zeer belangrijk beschouwd en gelijk te staan met een bezoek van den Czaar zelven, wijl genoemde graaf, gelijk bekend is, een der vertrouwste gunstelingen van den autokraat is. Dat zijne zending eene vredelievende strekking zou hebben, is bezwaarlijk aan te nemen, en wordt door de gebeurtenissen van den dag bepaald tegengesproken.

— De *Constitutionnel* verzekert dat prins Napoleon zich van Brussel naar Berlijn zal begeven.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Febr. De diplomatieke betrekkingen tusschen Engeland en Rusland zijn afgebroken, en de heer Brunow, Russisch gezant, zal Londen morgen verlaten.

— Na de aanbieding van het adres van antwoord, is er in de beide huizen lang en breedvoerig gesproken over de Oostersche aangelegenheden, en hebben de ministers zich veel duidelijker verklaard, dan zulks in de troonrede het geval is geweest. Dit staatsstuk, waarop aller oogen gevestigd waren, heeft dus zijne waarde terstond verloren, en is ook nu wederom gebleken te zijn, wat diergelijke stukken tot heden toe altijd waren, een reeks van kunstig zaamgesnoerde volzinnen zonder eenige beteekenis.

Lord John Russell heeft onbewimpeld te kennen gegeven dat hij niets goeds verwachtte van de onderhandelingen en verklaard, dat Engeland en Frankrijk zich niet door Rusland zouden laten verrassen, want zoo dat rijk de zaak dralende hield om zich in dien tusschentijd ten oorlog gereed te maken, het de twee Westersche Mogendheden echter gereed zou vinden tot den strijd. Voorts heeft de Lord zijn leedwezen te kennen gegeven over de houding der Duitsche staten wijl, zoo deze eenstemmig met Engeland en Frankrijk handelden, de Czaar het zeker niet wagen zou den vrede van Europa te verbreken.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 1 Febr. De Russische troepen zij uit Krajowa gerukt den 20 der vorige maand en hebben achtereenvolgens 29 kleine dorpen in de nabuurschap der Turksche positien bezet. De Turken houden zich binnen hunne verschansingen en men ziet den sinds lang beraamden aanval op Kalafat te gemoet.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Febr. De officieele ontvangst van Prins Napoleon is algemeen door de bladen bekend gemaakt, het is niet onbelangrijk te weten, welken indruk diens plotselijke verschijning op het publiek heeft te weeg gebragt. Karakteristiek is voorwaar het volgende voorval, waarvan schrijver dezes ooggetuige geweest is. De hooge Fransche gast bezocht, door onze twee prinsen begeleid, de Kerk St. Gudula. Bij het uitgaan er van en terwijl Prins Napoleon de laatste trede van den trap afging, wierp de wind hem den hoed van het hoofd. Een goedkeurend gemompel ontstond onmiddellijk onder de verzamelde menigte en zou dra in een vijandige demonstratie zijn ontaard. De hertog van Braband gaf alstoen door houding en gebaren zijne groote ontevredenheid te kennen en dadelijk verstomde elke onbetamelijke uitroep.

De door den Prins van Chimay gelukkiglijk bewerkte toenadering van het Fransche en Belgische hof is in de plaats hebbende omstandigheden, gelijk voor alle in- als uitwendige belangen van België een zeer verblijdende uitkomst. Een spoedige vereffening der geschillen, betreffende de tol- en handelsaangelegenheden, mag nu meer dan ooit als stellig verwacht worden en de handeldrijvenden in de provincien Vlaanderen en Henegouwen, zijn aan de voorzigtige regering des Konings hiervoor dank verschuldigd. Het ministerie twint zich ook veel vastheid; 't is bekend de hevige tegenstand dien de hoofden der linkerzijde, ten aanzien der zending van den Prins van Chimay, getoond hebben, tengevolge waarvan het bestaan van het kabinet eenigen tijd weifelend was, daar de bedreigingen der oppositie den minister van Buitenlandsche Zaken ontstelden en deden waukelen.

Eene volkomene overeenstemming tusschen het ministerie en de linkerzijde is nog niet daargesteld, en eene vredebreuk kan door de eerste zich voordoende omstandigheid plaats hebben. Slechts het bezoek van den Franschen Prins kan zulk eene krisis voor het oogenblik verdagen. Men zal den indruk afwachten en elken vijandigen stap tegen het ministerie meten, om te zien of het in de denkwijze van het land voor of achteruit gaat. De openbaringen betreffende de uitgaven onder het uitsluitend-liberaal bestuur, die de verhandelingen over het budget van Binnenlandsche Zaken uitlokken — bij welke gelegenheid bijzonder de verdienstelijke afgevaardigde de heer de Man, een onverschrokken moed getoond heeft — zijn niet van den aard om het getaalde krediet van den heer Rogier te versterken.

Verscheidene schrandere staatkundigen laten de ernstige bezorgdheid niet varen, welke zij ten aanzien der verdere toekomst voeden. Zij verwijzen op de overeenstemming van Lord Palmerston met den keizer der Franschen, bij de terugkomst van eerstgenoemden in het Engelsche kabinet. Zij vermoeden dat ook het hof van België ter sprake is gekomen en vreezen, dat die overeenstemming van den Keizer en den Britschen minister van meer gewigt en andere strekking zijn zal, dan de door den prins van Chimay bewerkte overeenkomst, die moeijelijk eene definitive, bepaalde vaststelling der betrekking van België tot Frankrijk zal ten gevolge hebben. Oogenblikkelijk verneemt men uit zekere bron dat het *handelsverdrag tusschen Frankrijk en België* tot stand is gekomen en waarschijnlijk heden (31 Januarij) onderteekend zal worden.

— Men leest in de *Emancipation*: » Bij sommigen was, gelijk men weet, bezorgdheid opgerezen dat het volksbestaan van Belgie in zekere omstandigheden door het tegenwoordige Fransche gouvernement zou kunnen worden bedreigd. Deze bezorgdheid was levendig gehouden door eene kwalijk begrepene nota van den Franschen minister van Buitenlandsche Zaken, en door de echtverbindtenis van onzen Kroonprins met eene Oostenrijksche Aartshertogin. Zelfs mag men aannemen, dat die bezorgdheid door de Duitsche mogendheden opzettelijk overdreven werd, ten einde ook daarmede de verregaande omzigtigheid van haar gedrag ten aanzien van het Turksch-Russische geschil te regtvaardigen. Eindelijk, de houding die een aan onze dynastie vermaagschapt persoon van hoogen rang (de gemaal van Koningin Victoria) door Londensche dagbladen gezegd werd te hebben aangenomen en die tegen de staatkunde van het Britsche kabinet, derhalve tegen het gezamenlijk plan van Engeland en Frankrijk zou gerigt zijn, scheen België in een zeer moeijelijke stelling tegenover die beide mogendheden te plaatsen.

»Daar Napoleon III van zins is onze onafhankelijkheid te eerbiedigen, zoowel omdat zij door het Europesche volkenregt erkend is, als omdat zij eene voorwaarde is van de eendragt der mogendheden in het bestrijden van Rusland, zal hij — zoo komt het ons voor — dienstig geacht hebben, voor het oog der gansche wereld een blijk zijner vredelievendheid en welwillendheid jegens Belgie te geven. Hij zal alzoo onze Kroonprins en Kroonprinses tot een bezoek aan het Fransche hof hebben uitgenoodigd, en om dezen stap gemakkelijker te maken voor voorstelijke personen die te zijnen aanzien in eene geheel bijzondere gesteldheid verkeeren, zal de Keizer de eerste schrede hebben willen doen in den persoon van den erfgenaam der Fransche kroon. De moeijelijke omstandigheden waarin Europa verkeert, de aanvallende houding van Rusland, de toenemende behoefte aan eene naauwe aaneensluiting dier mogendheden, welke door die houding thans of in de toekomst bedreigd worden, en alles noopte Frankrijk om een misverstand weg te nemen welks voortduring aan hetzelve moeijelijkheden zou hebben kunnen berokkenen en de gezamenlijke verdediging tegen de van het noorden dreigende gevaren zou hebben kunnen belemmeren.

»Zoo meenen wij ons de komst van den Franschen Prins te moeten verklaren."

»Zoo wij wel onderrigt zijn, is een hoog ambtenaar, de heer Leclerc, uit Parijs met den Prins Napoleon te Brussel aangekomen, een ontwerp medebrengende van een handelsverdrag tusschen Frankrijk en Belgie, hetwelk onverwijld zou kunnen worden vastgesteld. Volgens dit ontwerp zou de voornaamste tak der Vlaamsche nijverheid, de linnenweverij, in Frankrijk door een differentieel regt begunstigd blijven, welke begunstiging zij sedert de aaneensluiting van Engeland en Frankrijk scheen te zullen verliezen. Men zegt zelfs dat dit verdrag nog voor het vertrek van den keizerlijken Prins zal onderteekend worden.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

GETROUWD (2 Febr.): J. Eerhart met J. C. de Vos.

BEVALLEN (1 Febr.): A. M. C. Steenhoff, geb. Kalkebeu, Z.

OVERLEDEN (27 Jan.): Mr. P. J. van Naamen van Scherpenzeel, 80 j. — (28 Jan.): J. C. G. Kampfraath, 13 m. — (29 Jan.): E Karsen, geb. de Koning, 37 j. — (30 Jan.): U. W. Antonijsen; 3½ j. — (31 Jan.): L. Out, 91 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

GRAANMARKT.

Boekweit slap en lager afgegeven: 121 ℔ Holsteinsche *f* 275.

De overige Granen zonder handel.

Koolzaad. Eider 63 ℔. Op 9 vaten Olie in April ek. 70; Sept. 64½; Oct. 66½ ℔. *Lijnzaad* een doen. 112/13 ℔ Odessa *f* 340; 109/10 ℔ *f* 332½. *Raapolie* op 6/w. *f* 39½; Vliegend *f* 38½, ¼; 1e Mei ek. *f* 38¼, ½; Sept. *f* 36¼, ½; Oct. *f* 36¼; Nov. *f* 36¼; Dec. *f* 36¼. *Lijnolie* op 6/w. *f* 32; Vliegend *f* 30¾, 1e Maart *f* 30½, ¼; April *f* 31¼, 1; Mei *f* 31, ½; Oct. *f* 38¼. *Hennepolie* op 6/w. *f* 39¼; Vliegend *f* 38.

ROTTERDAM, 2 Febr. Rogge. 144/2 ℔ St. Petersb. *f* 335; 143/2 ℔ Riga Poolsche *f* 330.

SCHIEDAM, 2 Febr. Moutwijn *f* 20,50; Jenever *f* 25; Amst Proef *f* 26,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 2 Febr. Boter: eerste kwaliteit f 49 a 50; tweede kwaliteit f 46 a 48.

ANTWERPEN, 2 Febr. *Koffij*, *Suiker* en *Katoen* zonder noemenswaardige zaken.

Rijst. Hiervan zijn wederom 2000 balen ongepeld Aracan verkocht.

Granen. In Tarwe zijn eenige zaken voor uitvoer afgesloten.

LONDEN, 1 Febr. *Suiker. Ruwe.* Met weinig kooplust vooral voor uitvoer.

Koffij vast in Ceylon Native. Plantage soorten iets lager afgegeven.

Rijst prijshoudend. Voor 2592 zakken goed middel Bengaal heeft men 16 a 16 s. 6 d. besteed.

Fruiten. Krenten zeer vast. Rozijnen. Tot lager prijzen is hiervan veel voor uitvoer gekocht in de ordinaire soorten zwart en rood Smirna.

Talk vast in prijs. Petersburger 63 s. in loco.

Granen. De flaauwe stemming in Tarwe blijft aanhouden, zonder omzettingen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	2 FEBR. 4 u. gebl.	3 FEBR. 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$59\frac{7}{16}$	$58\frac{7}{8}$	à	$59\frac{1}{8}$	$58\frac{7}{8}$
Dito Dito	3 ″	$71\frac{3}{8}$	$70\frac{7}{8}$	″		
Dito Dito	4 ″	$88\frac{3}{4}$	88	″	$88\frac{1}{8}$	88
Amortisatie	$3\frac{1}{2}$ ″			″		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
Haarlemmermeer	5 ″			″		
O. I. Leening 1844	4 ″	$88\frac{3}{8}$		″		
Aand. Arnh. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
Dito Hollandsche dito				″		
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
België, Certifikaten	$2\frac{1}{2}$ ″			″		
Dito	$4\frac{1}{2}$ ″			″		
Dito *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ ″			″		
Frankrijk, Certifikaten	3 ″			″		
Rusl., bij *Hope en C°.*	5 ″	$102\frac{1}{8}$	102	″	$102\frac{1}{8}$	
Dito A°. 1828—1829	5 ″		$101\frac{3}{4}$	″	$101\frac{7}{8}$	
Inschr. op 't Grootboek	6 ″		$68\frac{1}{2}$	″		
Dito Certifikaten	6 ″	$68\frac{3}{4}$	$68\frac{3}{4}$	″		
Certifikaten te Hamburg	5 ″			″		
Negot. 1831 en 1833	5 ″	$91\frac{1}{2}$		″		
Negot. 1840	4 ″	$85\frac{1}{4}$		″		
Dito *Stieglitz*	4 ″		$83\frac{3}{4}$	″		
Dito Nieuwe	4 ″			″		
Nieuwe Engelsche	$4\frac{1}{2}$ ″	$89\frac{1}{2}$	$89\frac{3}{8}$	″	$89\frac{1}{2}$	
Spanje, Nieuwe 3 pCt. thans	1 ″	19	$18\frac{5}{8}$	″	19	$18\frac{11}{16}$
Nieuwe	3 ″		$40\frac{1}{2}$	″		
Binnenlandsche	3 ″	$36\frac{5}{16}$	$35\frac{3}{4}$	″	$35\frac{15}{16}$	
Cert. Coup. Sp. Com.		$4\frac{5}{16}$	$4\frac{5}{16}$	″	$4\frac{1}{4}$	
Amortisable Schuld				″		
Portugal, te Londen	3 ″	$34\frac{5}{8}$	34	″	$34\frac{1}{4}$	$34\frac{1}{4}$
Dito Uitgestelde				″		
Weener Bank	5 ″			″		
Dito	4 ″			″		
Metalliek 1816—1852	5 ″	$66\frac{1}{2}$	$65\frac{3}{4}$		66	
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$ ″	$34\frac{1}{2}$	34	″	$34\frac{1}{4}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$ ″	$34\frac{3}{4}$	34	″	$34\frac{1}{4}$	
Dito 1849	5 ″	$83\frac{3}{8}$	83	″		
Dito Letter B	5 ″	$83\frac{3}{8}$	83	″		
Aand. f 500 bij *Rothsch.*				″		
Dito - 250 dito 1839				″		
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 ″			″		
Polen, Obligatiën	4 ″	$74\frac{1}{4}$	$74\frac{1}{2}$	″		
Aandeelen 1835				″		
Dito met Loting fl. 500				″		
Sardinië, te Londen	5 ″			″		
Denemarken, dito	5 ″			″		
Peru, dito	$4\frac{1}{2}$ ″	$62\frac{1}{4}$	$61\frac{5}{16}$	″	$61\frac{1}{2}$	
Grieken, te Londen	5 ″			″		
Philadelphia, bij *Hope en C°.*	5 ″			″		
Dito te Londen	6 ″			″		
Dito Bank		$3\frac{3}{4}$	$3\frac{3}{4}$	″		
Louisiana, te Londen	5 ″		$99\frac{1}{4}$	″		
Brazilië, te Londen 1824	5 ″	$93\frac{1}{4}$		″		
Dito 1843	5 ″			″		
Grenada, dito à £ 100	$2\frac{1}{2}$ ″	$18\frac{5}{16}$	18	″		
Dito Uitgestelde		$6\frac{7}{8}$	$6\frac{3}{4}$	″	7	
Ecuador				″		
Mexiko, te Londen £ 100	3 ″		$23\frac{1}{2}$	″	24	24
Dito Onbepaalde	3 ″	24	$23\frac{1}{2}$	″	24	24
Venezuela, te Londen	$3\frac{1}{2}$ ″			″		
Dito Uitgestelde	1 ″			″		

De stemming was heden over het geheel iets flaauwer, met veel handel in de hoofdsoorten der genoteerde effekten, alleen Mexikanen blijven zeer vast.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f $55\frac{7}{16}$	Livorno	2/m.	f $88\frac{5}{8}$
»	zigt	» 56	Napels		» $81\frac{1}{2}$
Bordeaux	2/m.	» 55	Petersburg	»	» 1.82
»	½/m.	» $56\frac{3}{8}$	Weenen	6/w.	» $27\frac{5}{16}$
Madrid	3/m.	» 242	Augsburg	»	» $35\frac{5}{8}$
Cadix	»	» 242	Frankfort	»	» $98\frac{1}{2}$
Seville	»	» 239	Hamburg	2/m.	» $35\frac{1}{8}$
Bilbao	»	» 240	»	zigt	» $35\frac{5}{8}$
Lissabon	»	» $40\frac{3}{4}$	Londen	2/m.	» 11,55
Porto	»	» $40\frac{3}{4}$	»	zigt	» 11,65
Genua	2/m.	» $45\frac{1}{2}$	Rotterdam		» $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Febr. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. —; id. 4½ 1842 $4\frac{1}{2}$ pc. $89\frac{7}{8}$; 1852, —; Spanje 1—3 pc. $18\frac{9}{16}$; Binnenl. 3 pc. $36\frac{1}{2}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 70.

PARIJS, 2 Febr. Fransche 3 pc. 67.35; $4\frac{1}{2}$ pc. —; 3 pc. Spanje $35\frac{3}{4}$; id. 1 pc. —; $4\frac{1}{2}$ pc. België —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland —; Met. 5 pCt. —; Rom Leening 1850 86.

MADRID, 30 Jan. 3 pc. Schuld 38; 1 pc. dito $19\frac{5}{8}$.

LONDEN, 3 Febr. Consols $90\frac{7}{8}$ a 91; 3 pc. Spanje buitenl. $39\frac{1}{2}$ a —; 1 pc. dito $18\frac{3}{4}$ a $19\frac{1}{4}$. Comité-Bewijzen $4\frac{1}{4}$ a ; Passive 4 a —; Rusl. 5 pc. 105 a —; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 89 a ; Holl. 4 pc. 91 a —; $2\frac{1}{2}$ pc. 60 a 61; Braz. 97 a —; Peru $4\frac{1}{2}$ pc 66 a —; Gren. uitg. $6\frac{3}{4}$ a ; id. werk. $18\frac{3}{4}$ a —; 3 pc. Mexiko $23\frac{1}{2}$ a 25; 4 pc. Portugal 37 a 39; Ecuador 4 a —; Wissel op Amst 11.15; Weenen 3/m. —.—; Hamburg 3 m. —.—.

BERLIJN, 2 Febr. $3\frac{1}{2}$ pc. Pruissische Staatschuld —; $4\frac{1}{2}$ pc. Rusland 88; 5 pc. $103\frac{1}{4}$p; Wissel op Londen 3/m. 6 Th. $15\frac{7}{8}$; Parijs $78\frac{1}{2}$; Amst. $141\frac{3}{4}$; Ween. —; Petersb. $104\frac{1}{2}$p.

HAMBURG, 2 Febr. Spanje 3 pc. $33\frac{7}{8}$; id. 1 pc. $18\frac{3}{4}$.

FRANKFORT, 2 Febr. Met. 5 pc. $69\frac{1}{2}$, 3 pc. Spanje binnenl. $35\frac{7}{8}$; id. 1 pc. $18\frac{15}{16}$; Wissel op Londen 3/m. —.—.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	f 24,95	a —	Pruissische	f $34\frac{3}{4}$	a —
Napelsche	- 25,10	,, —	Spaansche	- 2,42	,, —
Div. in £St.	- $11,57\frac{1}{2}$	,, —	Hamb. Russ.	- —,—	,, —
Eng. Russen	- —,—	,, —	Russ. in L. R.	- $36\frac{7}{16}$	,, —
Fransche	- $55\frac{1}{2}$	,, —	,, Pap. ,,	- $1\frac{3}{8}$	,, —
Belgische	- $55\frac{1}{2}$	,, —	Pools. in Fl	27	,, —

Portugeesche f 11,60. Buitenl. Spaansche f $11,62\frac{1}{2}$.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65	a	9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,60	»	5,70
Wigtige Souvereinen	» 11,60	»	11,75
» Pistolen	» 9,55	»	9,70
Stukken van 20 Francs	» 9,30	»	9,45

Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. ℔ ijn $9\frac{1}{2}$ a 10 pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	f 2,55	à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	»	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	»	2,75
Fransche	» 2,70	»	2,75
Pruissische Daalders	» 1,74	»	1,77
Zilver 1000 à 985	f —,—	a	—,—
» 900 » 700	» 104,20		104,70

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

BELVOET, 2 Febr. A. van der Meijde, Valparaiso, Batavia, gesleept door de stoomboot Brouwershaven.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 6 Februarij, 's avonds ten vijf ure.

1. Een Huis, Tuin en Erve, Heerengracht, RR 294; mitsgaders 3 Huisjes en Erven, achter het vorige Hergeel, Pottenbakkersteeg, RR 289 à 291.
2. De helft in een Huis, Tuin, Achterhuis en Erve, Bloemgracht, MM 31.
3. Twee Huizen, Tuin en Erve, Lindengracht, PP 31 en 30.
4. Een Huis, Baangracht, CC 150.
5. Een Huis en Erve, Kerkstraat, BB 553.
6. Een dito, tweede Laurierdwarsstraat, FF 92.
7. Een dito, Laurierstraat, EE 537.
8. Een Huis, Vijzelstraat, X 579
9. Een Huis en Erve, Binnen-Wieringerstraat, TT 233.
10. Een Huis, Tuin en Erve, Noorderdwarsstraat, AA 467
11. Een Achterhuis, Tuin en Erve, Korte Leidsche Dwarsstraat, CC.

Advertentiën.

(3693) Heden overleed na van de H. H. Sacramenten der stervenden voorzien te zijn, tot mijne en mijner kinderen diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer H. C. SLOOTMAN, in den ouderdom van ruim 60 jaren.

ALKMAAR, 25 Januarij 1854. De Wed. J. SLOOTMAN, geb. ROEMER.

PS. De Affaire zal op denzelfden voet gecontinueerd worden.

(3699) Heden overleed in den ouderdom van 37 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten, Vrouwe HENRICA CORNELIA JOANNA VAN BERKEL, Echtgenoot van

Mr. E. J. H. BORRET.

MAASTRICHT, 1 Februarij 1854.

Men vraagt in Amsterdam, voor een Jongeling van de R. K. Godsdienst, 17 jaren oud, gelegenheid om zich in het vak van **Kruideniers-waren** te bekwamen, met kost en inwoning. Men adressere zich per gesloten briefjes onder letter Q. aan het Bureau dezer Courant. (3696)

Waarde R. C. Geloofsgenooten!

Tot heden is er nog niets ontvangen voor het ouderloos kind, waar voor UW. liefdadigheid is ingeroepen; zie de *Tijd*, 2 Jan. jl. Ach gegoeden, weigert dit verstoten **Wees** geen kleinigheid volgens UW. stand, wien vaak zijn geluk voor tijd en eeuwigheid daar aan afhangt. Hetwelk dankbaar onder de letters V. H. W. zal ontvangen en in deze Courant vermeld worden.

Welwillend heeft zich met de ontvangst willen belasten, de Heer C. VAN DIJK, Boekhandelaar, Lange Viesteeg te Utrecht. (3694)

(3698) In eene **Tabaks-Affaire** wordt gevraagd een fatsoenlijk **R. K. PERSOON**, vereischten zijn geschikt voor den Winkel, het Sorteren kundig, eerlijk en trouw, waarvan de bewijzen moeten geleverd worden. Adres met *franco* brieven onder Letter B. of in persoon bij den Boekhandelaar J. A. VAN BELLE te Rotterdam.

KINKHOEST en KOORTSEN

genezen door DU BARRY's smakelijke REVALENTA ARABICA.

Vele menschen van rang en aanzien in deze nabijheid, die aan Zenuwziekte, Koortsen, Long- en Borstziekte leden, hebben hunne gezondheid door uw kostbaar voedsel terug bekomen. Een dochtertje van mij dat de Kinkhoest had, vergezeld van koortsen, die haar eene dagelijke afmatting bezorgden, heeft ook veel aan uw Revalenta te danken, het was het eenigste voedsel dat zij in de maag houden kon en de aanvallen van hoest werden er werkelijk door verzacht en bekort.

PENZANCE. MARIA JOLLY.

Men heeft wel eens de Revalenta Arabica een duur geneesmiddel genoemd, toch eene maaltijd daarvan kost maar 10, 15 of 20 c., al naar den eetlust van den gebruiker. Wie niet in de gelegenheid is, ze overdag te gebruiken, die neme ze des morgens voor ontbijt, en dan zal het reeds aanmerkelijk goed doen in de volgende ziekten:

Hardlijvigheid, onregelmatigheid in de verrigtingen, verstoppingen, zuur, kramp, buikpijn, stuipen, maagkramp, maagwater, diarrheae, zenuwziekte, galachtigheid, aandoening van lever en nieren, windzucht, opgezetheid, hartkloppingen, zenuwachtige hoofdpijn, doofheid, suizen in het hoofd en in de ooren, ijlhoofdigheid, pijn tusschen de schouderbladen en in bijna alle deelen van het ligchaam, slepende ontsteking en verzwering in de maag, huiduitslag, scheurbuik, koorts, klierziekte, onzuiverheid, bloedarmoede, tering (wanneer zij niet hopeloos is), waterzucht, rhumatiek, jicht, influenza, griep, misselijkheid en braking gedurende de zwangerschap, na het eten en op zee, neerslagtigheid, miltzucht, algemeene verzwakking, verlamming, hoest, aamborstigheid, benaauwdheid op de borst, slijmziekte, ongedurigheid, slapeloosheid, blozen zonder aanleiding, beving, afkeer van de zamenleving, ongeschiktheid tot studie, zinsverbijsteringen, verlies van het geheugen, duizeling, ophooping van bloed naar het hoofd, uitputting, mismoedigheid, ongegronde vrees, besluiteloosheid, wanhoop, zucht tot zelfmoord, enz. Bij ernstige ongesteldheden is echter een meermalig gebruik overdag aan te raden, en de in de gebruiksaanwijzing voorgeschreven dieet te houden.

Du Barry's Revalenta wordt in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Depôts verkocht.

1 ℔	2 ℔	5 ℔	12 ℔
2 Guld.	$3\frac{1}{2}$ Guld.	8 Guld.	16 Guld.

Dubbeld gezuiverde 5 ℔ 16 en 12 ℔ 24 Gulden.

Eene Holl. Gebruiksaanwijzing is bij iedere doos.

(3695)

Fabriek van Borduurwerken

EN

Magazijn van Kerkornementen.

Begijnen Breestraat, X, 68.

Wij nemen de vrijheid hiermede kennis te geven aan de Eerwaarde Heeren Geestelijken, en verder respectieve Begunstigers, ruim gesorteerd te zijn, in alles wat tot het Vak behoort, als: Miskleederen, van de ordinairste tot de rijkste, in fijn goud en zilver geborduurd; alle soorten van Stoffen, Galonnen, Franjes, Kwasten, Albten, Bouquetten, Altaardwalen, Kanten, Communiekleeden, Benedictiedoeken, Kruiswegen in alle soorten, Canons, Missalen, Kapittelstokken, Zilveren Kelken, Siboriums, Kruisen, enz.; verschillende soorten van Kandelaars, enz. Wij bezorgen tevens alles wat tot Kerk, Meubelen en Beeldhouwwerk behoort, onder verzekering eener zeer soliede bediening.

VAN GENNIP & HUIJSMAN.

AMSTERDAM, 3 Februarij 1854. (3697)

(3688) Bij Gebr. VERHOEVEN te 's Bosch, is van de pers gekomen en aan hunne gewone Correspondenten verzonden:

Kerkelijk Nederland (1854).

Jaarboek voor Katholijken,

door J. H. WENSING, Oud-Professor. Prijs f 1,00.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.